



Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (desiata komora)

z 11. marca 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 2008/115/ES – Článok 5 – Rozhodnutie o návrate – Otec maloletého dieťaťa, občana Európskej únie – Zohľadnenie najlepších záujmov dieťaťa pri prijímaní rozhodnutia o návrate“

Vo veci C-112/20,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Štátna rada, Belgicko) zo 6. februára 2020 a doručený Súdnemu dvoru 28. februára 2020, ktorý súvisí s konaním:

M. A.

proti

État belge,

SÚDNY DVOR (desiata komora),

v zložení: predseda desiatej komory M. Ilešič, sudcovia C. Lycourgos (spravodajca) a I. Jarukaitis,

generálny advokát: A. Rantos,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- M. A., v zastúpení: D. Andrien, avocat,
- belgická vláda, v zastúpení: M. Jacobs, M. Van Regemorter a C. Pochet, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci D. Matray a S. Matray, avocats,
- Európska komisia, v zastúpení: C. Cattabriga a E. Montaguti, splnomocnené zástupkyne,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 2008, s. 98), v spojení s článkom 13 tejto smernice, ako aj s článkami 24 a 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci odvolania, ktoré podal M. A. proti rozsudku Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory, Belgicko), ktorým bola zamietnutá jeho žaloba o neplatnosť rozhodnutí, ktorými mu bolo nariadené opustiť belgické územie a bol mu zakázaný vstup na toto územie.

Právny rámec

Medzinárodné právo

- 3 Článok 3 ods. 1 Medzinárodného dohovoru o právach dieťaťa, ktorý prijalo Valné zhromaždenie Spojených národov 20. novembra 1989, stanovuje:

„Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.“

Právo Únie

- 4 Odôvodnenia 22 a 24 smernice 2008/115 stanovujú:

„(22) V súlade s Dohovorom OSN o právach dieťaťa z roku 1989 by pri vykonávaní tejto smernice mal byť pre členské štáty prvoradým hľadiskom ‚najlepší záujem dieťaťa‘. V súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd [podpísanom v Ríme 4. novembra 1950] by malo byť prvoradým hľadiskom pri vykonávaní tejto smernice rešpektovanie rodinného života.

...

(24) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznávané najmä [Chartou].“

- 5 Článok 2 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Táto smernica sa uplatňuje na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členského štátu.“

- 6 Článok 5 uvedenej smernice stanovuje:

„Pri vykonávaní tejto smernice členské štáty zoberú náležite do úvahy:

- a) najlepšie záujmy dieťaťa,
- b) rodinný život,
- c) zdravotný stav dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny

a dodržiavajú zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia.“

7 Podľa článku 6 ods. 1 tej istej smernice:

„Členské štáty vydajú rozhodnutie o návrate každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na ich území bez toho, aby boli dotknuté výnimky uvedené v odsekoch 2 až 5.“

8 Článok 7 ods. 2 smernice 2008/115 znie takto:

„Členské štáty v prípade potreby predĺžia lehotu na dobrovoľný odchod o primeraný čas, v ktorom zohľadnia osobitné okolnosti konkrétneho prípadu, ako je dĺžka pobytu, existencia školopovinných detí a iné rodinné alebo sociálne väzby.“

9 Článok 13 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„1. Dotknutému štátnemu príslušníkovi tretej krajiny sa poskytne účinný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje príslušný súdny alebo správny orgán, alebo príslušný orgán zložený z členov, ktorí sú nestranní a majú zaručenú nezávislosť, na odvolanie sa proti rozhodnutiam vzťahujúcim sa na návrat uvedeným v článku 12 ods. 1 alebo na ich preskúmanie.“

10 Článok 14 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje:

„S výnimkou situácie uvedenej v článkoch 16 a 17 členské štáty zabezpečia, aby sa vo vzťahu k štátnym príslušníkom tretích krajín počas lehoty na dobrovoľný odchod poskytnutej v súlade s článkom 7 a v období, na ktoré sa odložil odsun v súlade s článkom 9, v čo najväčšej miere zohľadnili tieto zásady:

- a) zlúčenie rodiny s rodinnými príslušníkmi nachádzajúcimi sa na ich území,
- b) poskytovanie urgentnej zdravotnej starostlivosti a základnej liečby,
- c) poskytovanie prístupu k systému základného vzdelávania maloletým v závislosti od dĺžky ich pobytu,
- d) zohľadňovanie osobitných potrieb zraniteľných osôb.“

Belgické právo

11 Článok 74/13 loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, l'établissement, le séjour et l'éloignement des étrangers (zákon z 15. decembra 1980 o vstupe na územie, usadení, pobyte a vyhostení cudzincov) (*Moniteur belge* z 31. decembra 1980, s. 14584) stanovuje:

„Minister alebo osoba, ktorú poveril, zohľadní pri prijímaní rozhodnutia o odsune najlepší záujem dieťaťa, rodinný život a zdravotný stav dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

12 Dňa 24. mája 2018 bol voči M. A. vydaný príkaz na opustenie belgického územia, ako aj zákaz vstupu, ktoré mu boli oznámené nasledujúci deň. Z týchto rozhodnutí vyplýva, že žalobca vyhlásil, že má belgickú partnerku a dcéru narodenú v Belgicku, a že tieto rozhodnutia vychádzali z porušení, ktorých sa dopustil na tomto území, a zo skutočnosti, že z tohto dôvodu sa dotknutá osoba mala považovať za osobu, ktorá môže ohroziť verejný poriadok.

- 13 Rozsudkom z 21. februára 2019 Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory) zamietla žalobu, ktorú M. A. podal proti týmto rozhodnutiam.
- 14 Dňa 15. marca 2019 M. A. podal proti tomuto rozsudku odvolanie na vnútroštátny súd.
- 15 Na podporu svojho odvolania M. A. najmä tvrdí, že Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory) sa nesprávne domnievala, že jeho výhrada založená na porušení článku 24 Charty bola irelevantná z dôvodu, že nespresnila, že konal v mene svojho maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti M. A. jednak zdôrazňuje, že jeho dieťa má belgickú štátnu príslušnosť, nie je adresátom aktov napadnutých na Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory), a teda nemá aktívnu legitimáciu, a jednak, že na to, aby mohli byť zachované najlepšie záujmy dieťaťa, nemusí konať v mene dieťaťa. M. A. okrem toho uvádza, že dieťa musí opustiť územie Európskej únie a vzdať sa účinného požívania podstaty práv vyplývajúcich z postavenia občana Únie na účely toho, aby s ním mohlo pokračovať v rodinnom živote.
- 16 Vnútroštátny súd sa domnieva, že Conseil du contentieux des étrangers (Rada pre cudzinecké spory) sa implicitne, ale s istotou domnievala, že najlepšie záujmy dieťaťa treba vziať do úvahy len vtedy, ak sa predmetné správne rozhodnutie výslovne týka tohto dieťaťa. Uvádza, že výhrada, ktorú M. A. mal proti takémuto tvrdeniu, sa týka výkladu článku 74/13 loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, l'établissement, le séjour et l'éloignement des étrangers (zákon z 15. decembra 1980 o vstupe na územie, usadení, pobyte a vyhostení cudzincov), ktorým sa preberá článok 5 smernice 2008/115.
- 17 Tento súd sa naopak domnieva, že povinnosť žalobcu napadnúť zákonnosť tohto rozhodnutia v mene svojho dieťaťa na účely zohľadnenia jeho záujmu spadá pod otázku aktívnej legitimácie, ktorá sa netýka výkladu práva Únie.
- 18 Za týchto okolností Conseil d'État (Štátna rada, Belgicko) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 5 smernice 2008/115, ktorý členským štátom ukladá povinnosť, aby pri vykonávaní tejto smernice vzali do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa, v spojení s článkom 13 tejto smernice a článkami 24 a 47 [Charty], vykladať v tom zmysle, že vyžadujú vziať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa, občana Únie, aj v prípade, keď je rozhodnutie o návrate vydané len voči samotnému rodičovi dieťaťa?“

O prejudiciálnej otázke

- 19 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 5 smernice 2008/115 v spojení s článkom 13 tejto smernice, ako aj s článkami 24 a 47 Charty vykladať v tom zmysle, že členské štáty sú povinné náležite vziať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa pred prijatím rozhodnutia o návrate, ktoré je spojené so zákazom vstupu, aj keď adresátom tohto rozhodnutia nie je maloletá osoba, ale jej otec.
- 20 Na úvod treba po prvé uviesť, že podľa M. A., vzhľadom na to, že Conseil d'État (Štátna rada) položila Súdnemu dvoru otázku týkajúcu sa výkladu článku 47 Charty a článku 13 smernice 2008/115, treba preskúmať, či sa tieto ustanovenia majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej štátny príslušník tretej krajiny, ktorému je určené rozhodnutie o návrate, ktoré je spojené so zákazom vstupu, musí konať v mene svojho maloletého dieťaťa pred súdom príslušným na rozhodovanie o zákonnosti tohto rozhodnutia, aby boli zohľadnené najlepšie záujmy tohto dieťaťa.
- 21 Podľa článku 267 ZFEÚ oprávnenie predložiť návrh Súdnemu dvoru prináleží vnútroštátnemu súdu a nie účastníkom konania vo veci samej. Možnosť určiť otázky, ktoré sa majú položiť Súdnemu dvoru, je teda vyhradená iba vnútroštátnemu súdu a účastníci konania nemôžu meniť ich obsah. Okrem toho odpovedať na návrhy na zmenu otázok predložené účastníkmi konania vo veci samej by bolo

nezlučiteľné s úlohou vyhradenou Súdnemu dvoru podľa článku 267 ZFEÚ, ako aj s povinnosťou Súdneho dvora zabezpečiť možnosť vládam členských štátov a dotknutým účastníkom konania predložiť pripomienky v súlade s článkom 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie vzhľadom na to, že podľa tohto ustanovenia sa účastníkom konania doručujú iba rozhodnutia vnútroštátneho súdu (rozsudok zo 6. októbra 2015, T-Mobile Czech Republic a Vodafone Czech Republic, C-508/14, EU:C:2015:657, body 28 a 29, ako aj citovaná judikatúra).

- 22 V prejednávanej veci z odôvodnenia rozhodnutia vnútroštátneho súdu výslovne vyplýva, že otázka aktívnej legitimácie v zmysle vnútroštátneho procesného práva nie je predmetom tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania.
- 23 Na otázku položenú vnútroštátnym súdom treba preto odpovedať bez zohľadnenia návrhu položeného M. A. Navyše za týchto okolností sa na poskytnutie užitočnej odpovede tomuto súdu nezdá byť potrebný výklad článku 47 Charty a článku 13 ods. 1 smernice 2008/115.
- 24 Po druhé treba poznamenať, že prejudiciálna otázka je založená na predpoklade, že M. A. sa neoprávnene zdržiava na belgickom území. Z článku 2 ods. 1 a článku 6 ods. 1 smernice 2008/115 totiž vyplýva, že rozhodnutie o návrate možno prijať voči štátnemu príslušníkovi tretej krajiny len vtedy, ak sa tento štátny príslušník na území dotknutého členského štátu oprávnené nezdržiava alebo sa už oprávnené nezdržiava (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. júna 2018, Gnandi (C-181/16, EU:C:2018:465, body 37 a 38).
- 25 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu však vyplýva, že dcéra M. A. je maloletá belgická štátna príslušníčka.
- 26 Takáto okolnosť pritom môže viesť k tomu, že sa M. A. na základe článku 20 ZFEÚ udelí povolenie na pobyt na belgickom území. Tak by to bolo v zásade v prípade, ak by bez takéhoto povolenia na pobyt boli M. A. a jeho dcéra nútení opustiť územie Únie ako celok [pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2020, Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real (Manžel občana Únie), C-836/18, EU:C:2020:119, body 41 až 44 a citovanú judikatúru]. V rámci tohto posúdenia musia príslušné orgány náležite zohľadniť právo na rešpektovanie rodinného života, ako aj najlepší záujem dieťaťa, ktoré sú uznané v článku 7 a článku 24 ods. 2 Charty.
- 27 V tejto súvislosti Súdny dvor už konštatoval, že na účely takéhoto posúdenia je okolnosť, že druhý rodič dieťaťa, je skutočne schopný a pripravený vykonávať každodennú a skutočnú starostlivosť o dieťa, relevantná, no sama osebe nie je dostatočná na to, aby bolo možné konštatovať, že medzi rodičom, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny, a dieťaťom, neexistuje taký vzťah závislosti, aby bolo toto dieťa nútené opustiť územie Únie v prípade, že by bolo tomuto štátnemu príslušníkovi tretej krajiny odopreté právo na pobyt. V najlepšom záujme dotknutého dieťaťa sa takéto konštatovanie totiž musí zakladať na zohľadnení všetkých okolností prejednávanej veci, a to najmä jeho veku, fyzického a emočného vývoja, úrovne jeho citovej väzby s každým z jeho rodičov, a tiež rizika, ktoré by odlúčenie od rodiča, ktorý je štátnym príslušníkom tretej krajiny, znamenalo pre citovú rovnováhu tohto dieťaťa (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. mája 2017, Chavez-Vilchez a i., C-133/15, EU:C:2017:354, body 70 až 71).
- 28 Treba však pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry článok 267 ZFEÚ zavádza postup priamej spolupráce medzi Súdnym dvorom a súdmi členských štátov. V rámci tohto postupu, ktorý vychádza z jednoznačného rozdelenia úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom, je na posúdenie konkrétneho skutkového stavu príslušný vnútroštátny súd, ktorému prislúcha, aby s prihliadnutím na osobitosti veci posúdil tak nevyhnutnosť prejudiciálneho rozhodnutia pre možnosť vydať svoj rozsudok, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru, pričom Súdny dvor je oprávnený vyjadriť sa výlučne k výkladu alebo platnosti textu práva Únie na základe skutkového stavu, ktorý mu opísal vnútroštátny súd (rozsudok z 25. októbra 2017, Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, bod 27 a citovaná judikatúra).

- 29 Na položenú otázku treba preto odpovedať na základe predpokladu, že M. A. sa na belgickom území zdržiava neoprávnene, čo je predpoklad, ktorého dôvodnosť však prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.
- 30 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že pokiaľ štátny príslušník tretej krajiny patrí do pôsobnosti smernice 2008/115, musí v zásade podliehať spoločným normám a postupom stanoveným touto smernicou na účely jeho odsunu, a to až do okamihu prípadnej legalizácie pobytu (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. júna 2016, Affum, C-47/15, EU:C:2016:408, bod 61, ako aj z 19. marca 2019, Arib a i., C-444/17, EU:C:2019:220, bod 39).
- 31 Článok 5 písm. a) smernice 2008/115 pritom ukladá členským štátom pri vykonávaní tejto smernice povinnosť náležite vziať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.
- 32 Ako vyplýva zo samotného znenia tohto ustanovenia, toto predstavuje všeobecné pravidlo záväzné pre členské štáty hneď, ako tieto členské štáty vykonajú uvedenú smernicu, čo je najmä prípad, keď ako v prejednávanej veci príslušný vnútroštátny orgán prijme rozhodnutie o návrate, ktoré je spojené so zákazom vstupu, proti štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území dotknutého členského štátu a ktorý je okrem iného otcom maloletej osoby, ktorá sa oprávnenne zdržiava na tomto území.
- 33 Preto, ako už Súdny dvor rozhodol, z tohto ustanovenia nemožno vyvodiť, že najlepšie záujmy dieťaťa treba vziať do úvahy len vtedy, ak sa rozhodnutie o návrate prijme vo vzťahu k maloletej osobe, s vylúčením rozhodnutí o návrate prijatých voči rodičom tejto maloletej osoby [pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2018, K. A. a i. (Zlúčenie rodiny v Belgicku), C-82/16, EU:C:2018:308, bod 107].
- 34 Takýto výklad je navyše podporený cieľom sledovaným článkom 5 smernice 2008/115, ako aj všeobecnou štruktúrou tejto smernice.
- 35 Pokiaľ ide po prvé o cieľ sledovaný článkom 5 smernice 2008/115, treba jednak uviesť, že ako potvrdzujú odôvodnenia 22 a 24 tejto smernice, cieľom tohto článku je v rámci konania o návrate stanoveného uvedenou smernicou zabezpečiť dodržiavanie viacerých základných práv, vrátane základných práv dieťaťa, ako sú zakotvené v článku 24 Charty. Z toho vyplýva, že vzhľadom na cieľ, ktorý sleduje, nemožno tento článok 5 vykladať restriktívne [pozri analogicky rozsudky zo 14. februára 2019, Buivids, C-345/17, EU:C:2019:122, bod 51, a z 26. marca 2019, SM (Dieťa zverené do starostlivosti v alžírskom režime kafala), C-129/18, EU:C:2019:248, bod 53].
- 36 Článok 24 ods. 2 Charty jednak stanovuje, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Z toho vyplýva, že samotné takéto ustanovenie je formulované široko a že sa uplatňuje na rozhodnutia, ktoré rovnako ako rozhodnutie o návrate prijaté voči štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, rodičovi maloletej osoby, nie sú určené tejto maloletej osobe, ale majú pre ňu závažné dôsledky.
- 37 Takéto konštatovanie potvrdzuje článok 3 ods. 1 Medzinárodného dohovoru o právach dieťaťa, na ktorý výslovne odkazujú vysvetlivky k článku 24 Charty.
- 38 Podľa tohto článku 3 ods. 1 sa pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa detí musí zohľadniť najlepší záujem dieťaťa. Takéto ustanovenie sa teda vo všeobecnosti vzťahuje na všetky rozhodnutia a všetky konania, ktoré sa priamo alebo nepriamo dotýkajú detí, ako uviedol Výbor Organizácie Spojených národov pre práva dieťaťa [pozri v tejto súvislosti Všeobecný komentárč. 14 (2013) Výboru pre práva dieťaťa o práve dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho alebo jej najlepšieho záujmu (článok 3 ods. 1), CRC/C/GC/14, bod 19].

- 39 Pokiaľ ide v druhom rade o kontext, do ktorého patrí článok 5 písm. a) smernice 2008/115, treba po prvé uviesť, že ak normotvorca Únie chcel, aby skutočnosti vymenované v uvedenom článku 5 boli zohľadnené len u štátneho príslušníka tretej krajiny, voči ktorému bolo vydané rozhodnutie o návrate, výslovne to stanovil.
- 40 Na rozdiel od článku 5 písm. a) a b) smernice 2008/115 tak z článku 5 písm. c) tejto smernice výslovne vyplýva, že členské štáty musia náležite vziať do úvahy len zdravotný stav „dotknutého štátneho príslušníka tretej krajiny“, teda výlučne zdravotný stav adresáta rozhodnutia o návrate.
- 41 Po druhé z článku 5 písm. b) tejto smernice vyplýva, že ak členské štáty zamýšľajú prijať rozhodnutie o návrate, musia tiež náležite vziať do úvahy rodinný život. Článok 7 Charty týkajúci sa najmä práva na rešpektovanie rodinného života, na ktoré sa môže odvolávať štátny príslušník tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava v tejto krajine, ktorý je ako M. A. otcom maloletého dieťaťa, treba vykladať v spojení s článkom 24 ods. 2 Charty, ktorý stanovuje povinnosť brať do úvahy najlepšie záujmy jeho maloletého dieťaťa [pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. marca 2019, SM (Dieťa zverené do starostlivosti v alžírskom režime kafala), C-129/18, EU:C:2019:248, bod 67 a citovanú judikatúru].
- 42 Po tretie iné ustanovenia smernice 2008/115, ako sú článok 7 ods. 2 a článok 14 ods. 1 tejto smernice, zavádzajú povinnosť vziať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa, a to aj vtedy, keď toto dieťa nie je adresátom predmetného rozhodnutia.
- 43 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že článok 5 smernice 2008/115 v spojení s článkom 24 Charty sa má vykladať v tom zmysle, že členské štáty sú povinné náležite vziať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa pred prijatím rozhodnutia o návrate, ktoré je spojené so zákazom vstupu, aj keď adresátom tohto rozhodnutia nie je maloletá osoba, ale jej otec.

O trovách

- 44 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (desiata komora) rozhodol takto:

Článok 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, v spojení s článkom 24 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že členské štáty sú povinné náležite vziať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa pred prijatím rozhodnutia o návrate, ktoré je spojené so zákazom vstupu, aj keď adresátom tohto rozhodnutia nie je maloletá osoba, ale jej otec.

Podpisy